

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Cdo/58/2018
Identifikačné číslo spisu: 7616218194
Dátum vydania rozhodnutia: 11.04.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Emil Franciscy
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:7616218194.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti súdu o maloletého G. X., narodeného XX. D. XXXX, zastúpeného opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Spišskej Novej Vsi, dieťaťa rodičov I.M. a G. X., pozbavených rodičovských práv a povinností, za účasti poručníka Detského domova Spišské Vlachy, so sídlom v Spišských Vlachoch, Lipová č. 13, zastúpeného JUDr. Zuzanou Burdovou, advokátkou so sídlom v Prešove, Volgogradská č. 13, Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže, so sídlom v Bratislave, na Špitálska č. 8 a Okresnej prokuratúry Spišská Nová Ves, o zverenie maloletého do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti, vedenej na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 16 P 350/2016, o dovolaní G. I. a Mgr. U. I., bývajúcich v H., zastúpených JUDr. Ivetou Fabianovou, advokátkou so sídlom v Spišskej Novej Vsi, Štefánikovo námestie č. 5, proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo 17. januára 2018 sp. zn. 8 CoP 366/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej aj len „súd prvej inštancie“) uznesením z 23. októbra 2017 č.k. 16 P 350/2016-265 prerušil konanie [podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) v spojení v § 164 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)] vo veci zverenia maloletého G. X. do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov G. I. a Mgr. U. I., a to do právoplatného skončenia konania o osvojenie maloletého, ktoré je vedené na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 5 P 272/2017.

2. Proti tomuto uzneseniu podali odvolanie G. I. a Mgr. U. I.. Podľa ich presvedčenia im bola nesprávnym postupom súdu odňatá možnosť konať a došlo k porušeniu ich práva na spravodlivý proces. Poukázali na to, že návrhom z 1. decembra 2016 sa domáhali zverenia maloletého do ich náhradnej osobnej starostlivosti a až v priebehu konania sa dozvedeli, že prebehlo konanie o neskôr podanom návrhu na zverenie maloletého do predosvojiteľskej starostlivosti. Vzhľadom na to, že konanie o osvojenie začalo neskôr ako konanie o zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti, neboli

dané predpoklady pre prerušenie skôr začatého konania.

3. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) uznesením zo 17. januára 2018 sp. zn. 8 CoP 366/2017 napadnuté uznesenie potvrdil. V odôvodnení uviedol, že preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo podľa § 65 CMP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie riadne zistil skutočný stav veci, vykonané dôkazy vyhodnotil v zmysle § 191 CSP a rozhodol v súlade s § 164 CSP, pričom svoje rozhodnutie náležite odôvodnil. O splnení podmienok pre osvojenie maloletého bolo rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves z 29. januára 2013 č.k. 6 P 83/2011-50 (právoplatným 2. marca 2013). Proces jeho osvojenia teda začal ešte pred podaním návrhu na zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti. Rozhodnutie o osvojení maloletého G. X. má prednosť pred rozhodnutím o zverení do náhradnej osobnej starostlivosti. Náhradná starostlivosť je len dočasná a neplnohodnotná forma starostlivosti o dieťa; medzi dieťaťom a osobou, ktorej je zverené do náhradnej starostlivosti, nevzniká rovnaký vzťah ako medzi rodičmi a deťmi. Na rozdiel od toho medzi osvojiteľmi a osvojencom vzniká vzťah rodičov k dieťaťu. Odvolací súd vzhľadom na to vecne správne rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

4. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podali dovolanie G. I. a Mgr. U. I. s tým, že napadnuté rozhodnutie bolo vydané v konaní, v ktorom im súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP). Podľa ich názoru sa odvolací súd náležitým spôsobom nevyrovnal s ich argumentáciou, v zmysle ktorej nimi navrhované riešenie je v záujme maloletého, lebo sa mu ním zabezpečuje trvalá (nie len dočasná) a plne uspokojivá integrácia do ich rodinného prostredia, ktoré dobre pozná, a že práve predosvojiteľský proces bol v rozpore s jeho záujmom. V ďalšej časti dovolania podrobne opísali priebeh konania a uviedli súhrn ich námietok, s ktorými sa súdy dostatočne nezaoberali. Navrhli zrušiť rozhodnutia súdov oboch inštancií a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

5. Detský domov Spišské Vlachy sa vyjadril, že podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré v zmysle § 420 CSP nemožno napadnúť dovolaním. Navrhol dovolanie odmietnuť.

6. Generálna prokuratúra Slovenskej republiky navrhla dovolanie odmietnuť ako procesne neprípustné (§ 447 písm. c/ CSP).

7. Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže vo vyjadrení k dovolaniu uviedlo, že podľa jeho názoru ide o dovolanie procesne neprípustné, ktoré treba odmietnuť podľa § 447 písm. c/ alebo f/ CSP.

8. Opatrovník maloletého navrhol, aby dovolací súd napadnuté uznesenie potvrdil.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podali v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) účastníci konania zastúpení v súlade so zákonom (§ 429 ods. 2 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

10. Dovolanie je v danom prípade podané vo veci starostlivosti súdu o maloletých. Konanie v týchto veciach je od 1. júla 2016 upravené v CMP. Vzájomný vzťah medzi CMP a CSP je vymedzený v § 2 ods. 1 CMP, podľa ktorého sa na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak. CMP v ustanoveniach § 76 a § 77 CMP obsahujúcich niektoré ustanovenia o dovolaní „neustanovuje inak“, ak ide o prípustnosť dovolania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých; prípustnosť dovolania bolo preto potrebné posudzovať podľa ustanovení CSP.

11. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok (teda nie „ďalšie odvolanie“) a dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu [viď napríklad rozhodnutia sp. zn. 2 Cdo 165/2017, 3 Cdo 14/2017, 4

Cdo 157/2017, 5 Cdo 155/2016, 8 Cdo 67/2017 (poznámka dovolacieho súdu: pokiaľ sa v ďalšom texte odkazuje v zátvorke na „Cdo“, ide o odkaz na rozhodnutie najvyššieho súdu príslušnej spisovej značky)].

12. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Posúdenie, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (3 Cdo 42/2017, 4 Cdo 95/2017, 5 Cdo 87/2017, 8 Cdo 99/2017).

13. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je skôr reštriktívny výklad (1 Cdo 26/2017, 2 Cdo 154/2017, 3 Cdo 42/2017, 5 Cdo 12/2017, 7 Cdo 163/2017, 8 Cdo 73/2017).

14. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 CSP.

15. V danom prípade je prípustnosť dovolania vyvodzovaná z 420 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

16. Základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 CSP, je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 CSP, dovolací súd skúma prednostne, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP pristupuje dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo rozhodnutiu, ktorým sa konanie končí. Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

17. V danom prípade je dovolaním napadnuté uznesenie, ktorým odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie o prerušení konania. Procesné uznesenie, ktorým odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie o prerušení konania, nie je rozhodnutím vo veci samej. Uznesenie odvolacieho súdu potvrdzujúce uznesenie súdu prvej inštancie o prerušení konania nie je ani rozhodnutím, ktorým sa konanie (o veci vymedzenej žalobou alebo návrhom na začatie konania) končí. Po vydaní takéhoto uznesenia súd prvej inštancie ďalej koná a rozhoduje o veci.

18. Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd uzatvára, že v danom prípade prípustnosť dovolania z § 420 písm. f/ CSP nevyplýva.

19. Z uvedených dôvodov najvyšší súd dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

20. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

21. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.